

MOR ÇATI
Kadın Sığınağı Vakfı

04.09.2014

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI'NA

BİLGİ TALEP EDEN : Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı
YETKİLİ KİŞİLER : Vakıf Başkanı *Seda Çavuşoğlu*, Başkan Yardımcısı *Açelya Uçan Karadeniz*
ADRES : Katip Mustafa Çelebi Mahallesi, Anadolu Sokak, No:23 D:7-8, Beyoğlu, İstanbul

KONU : Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'na (Bakanlık) bağlı olan idari birimler ile 1 Ağustos 2014 tarihinde yürürlüğe giren, Türkiye Cumhuriyeti'nin usule uygun olarak taraf olduğu Avrupa Konseyi Ev İçi Şiddet ve Kadın Yönelik Her Türlü Şiddetin Önlenmesine Dair Sözleşme'nin (İstanbul Sözleşmesi) iç mevzuat ile uyumlaştırılması ve/veya uygulanması hakkında, 4982 Sayılı Bilgi Edinme Kanunu gereğince ve bu Kanun'un 11. Maddesinde öngörülen süreler dâhilinde aşağıda yer alan sorularımızın yazılı cevaplarının ve sorularımız ile ilgili belgelerin *ivedilikle* gönderilmesi hakkında taleplerimizin sunulmasıdır.

SAYI : 2014/373

AÇIKLAMALAR :

Mor Çatı, 1990 yılından bu yana, *aile içinde ve dışında şiddete maruz kalan (dövülen, ırzına geçilen ve bu gibi kadınların sığınabilecekleri evler açmak, işletmek, yitirdikleri kendilerine güven duygusunu tekrar kazanabilmeleri için gerekli tıbbi ve hukuki yardımı yapmak, onlarla dayanışmak, danışmanlık hizmetleri sunmak, onlara iş ve beceri kazandırmak, bir meslekleri varsa o mesleği icra etmelerine yardımcı olmak, işsiz olanlara mümkün olduğu kadar iş bulmak, işyerleri açmak, iş olanakları sağlamak, tüm kamuoyunu, kadına yönelik şiddetin son bulması için bilgilendirmek üzere bilimsel çalışmalar ve gerekli çalışmalar yapmak üzere her türlü girişimde bulunmak* amacıyla faaliyetlerini yürütmektedir.

Vakıf senedimizin ilgili bölümünü **EK-I** olarak sunarız.

Bu kapsamda aşağıdaki sorular doğrudan Vakfımızın faaliyet alanına girmektedir.

SORULAR :

A) Bakanlığınıza bağlı idari birimler hakkında aşağıdaki sorularımızın yazılı cevaplarının ve ilgili tüm belgelerinin tarafımıza iletilmesi hakkındaki taleplerimizi sunarız.

1. 6284 Sayılı Yasa kapsamında düzenlenen, Şiddet Önleme İzleme Merkezleri (ŞÖNİM) kurulmuştur ve halihazırda, Bakanlığınızın uygulaması kapsamında, pilot uygulama olarak başlatılmıştır. Yaklaşık 2 yıldır, bu merkezler, pilot uygulama olarak faaliyet göstermektedir. Bu pilot uygulamanın başlatılması ile Sosyal Hizmetler Çocuk Esirgeme Kurumu, idari bir karar ile

MOR ÇATI
Kadın Sığınağı Vakfı

lağvedilmiştir. Tüm Türkiye’de faaliyette olan SHÇEK faaliyetleri, pilot uygulama olan ŞÖNİM’ler ile karşılanmaya çalışılmaktadır.

Bu kapsamda;

- ŞÖNİM’lerin pilot uygulamasının sonuçları, değerlendirilmesi hakkında Bakanlığınız tarafından yapılmış bir çalışma mevcut mudur? Pilot uygulamanın değerlendirmesi ne olmuştur? Bununla ilgili bir değerlendirme yazısı var mıdır? İlgili görüşlerin, çalışmaların, resmi yazışmaların ve araştırmaların tarafımıza gönderilmesini talep ederiz.
- ŞÖNİM’lerin pilot uygulaması ne zaman sona erecektir? ŞÖNİM’ler tüm Türkiye’de bölge, il ve/veya ilçe bazında kurulacak mıdır? ŞÖNİM’lerin pilot uygulamasının devamı, pilot uygulamasının sonlandırılması veya ŞÖNİM’lerin bölge, il ve/veya ilçe bazında kurulmaya devam etmesi konusunda Bakanlığınız tarafından alınmış idari bir karar mevcut mudur? Bu konu ile ilgili tüm belge, karar ve yazıların tarafımıza iletilmesini talep ederiz.
- Bakanlığınız bünyesinde, Aile İrşat Büroları, Aile Avukatlığı birimlerinin kuruluşu hakkında idari karar, resmi yazıların tarafımıza iletilmesini talep ederiz.
- Türkiye çapında, “Aile” konusunda destek veren tüm idari veya kamu vakıf ve/veya derneğın, kamu tüzel kişiliğı haiz ve kamu tüzel kişiliğı haiz olmayan tüm idari kurum ve kuruluşların listesinin tarafımıza gönderilmesini talep ederiz.

B) 1 Ağustos 2014 tarihinde yürürlüğe giren ve Türkiye’nin de Anayasa’nın 90. Maddesi gereğince usulüne uygun olarak taraf olduğu İstanbul Sözleşmesi’nin, iç mevzuat ile yasal olarak uyumlaştırılması konusunda çalışmalar ve Sözleşmenin uygulanmasına dair sorularımız ve taleplerimiz aşağıda yer almaktadır.

Bilindiğı üzere, İstanbul Sözleşmesi, 24 Kasım 2011 tarihinde, Türkiye tarafından, **çekincesiz olarak**, Anayasa’nın 90. Maddesi uyarınca usule uygun olarak taraf olunmuş bir sözleşmedir.

Bununla birlikte, 8 Mart 2012 Tarihi’nde 6284 Sayılı Yasa yürürlüğe girmiş olup, Yasa’nın 1. Maddesi’nin (b) bendi kapsamında, İstanbul Sözleşmesi’nin esas alınacağına ilişkin atıfta bulunulmuştur.

Bu nedenlerle;

1. Sözleşme’nin 8. Maddesi kapsamında, Sözleşme kapsamında her türlü şiddeti önleme ve bununla mücadeleye ilişkin bütüncül politikaların, tedbirlerin ve programların uygulanması için, taraf devlet tarafından, yeterli mali ve beşeri kaynak tahsis edilmesi yükümlülüğü düzenlenmiştir. Bu kapsamda, Bakanlığınızın bütçesi İstanbul Sözleşmesi yürürlüğe girdikten sonra yeniden düzenlenmiş midir? Saltlıkla kadına yönelik şiddetle mücadele için Bakanlığınızca ayrılan bütçe nedir? Son bütçe planlamasının yapıldığı ve Bakanlığınıza ilgili bütçenin tahsis edildiğı tarihten bu yana, Bakanlığınız tarafından bu ilgili bütçeden hangi kalemler için harcamalar yapılmıştır? Bununla ilgili resmi yazışmalar, idari kararlar ve ilgili tüm belgelerin tarafımıza gönderilmesini talep ederiz.
2. Sözleşme’nin 11. Maddesi kapsamında düzenlenen, veri toplama ve araştırma yükümlülüğü, Bakanlığınızın hangi idari birimi tarafından koordine edilecektir? ŞÖNİM’lerin, işbu 11. Madde kapsamında herhangi bir yasal sorumluluğunu mevcut mudur? Mevcut olacak mıdır? ŞÖNİM’lere bu

MOR ÇATI
Kadın Sığınağı Vakfı

yasal yükümlülük hakkında bilgilendirme, yapılması amacı ile resmi yazı yazılmış mıdır? İşbu madde kapsamında ŞÖNİM'lerin bir yasal sorumluluğu olacaksa, hâlihazırda pilot uygulama olan ŞÖNİM'ler bu sorumluluğu yerine getirebilecek yeterliliğe sahip midir? Bu kapsamda idari olarak kapasite artışına gidilecek midir? Konu ile ilgili tüm resmi yazı, idari karar ve ilgili tüm belge ve görüşlerin tarafımıza iletilmesini talep ederiz.

3. Sözleşme'nin 14. Maddesi kapsamında, eğitim-öğretim malzemelerinde, kadın erkek eşitliği, kalıplaşmış toplumsal cinsiyet rolleri, kadınlara yönelik toplumsal cinsiyete dayalı şiddet ve kişisel bütünlük hakkı gibi konuların yer almasını yükümlülük olarak düzenlemiştir. Bakanlığınızın, bu konu ile ilgili herhangi bir idari kararı mevcut mudur? Resmi çalışması olmuş mudur? Konu ile ilgili olarak Milli Eğitim Bakanlığı ile resmi görüşmelerde bulunmuş mudur? Konu ile ilgili Milli Eğitim Bakanlığı ile işbirliği mevcut mudur? Eğitim ve öğretim malzemelerinde bu konuların yer alması konusunda resmi çalışmalar başlatılmış mıdır? Konu ile ilgili tüm idari karar, resmi yazışma, görüş ve ilgili tüm bilgi ve belgelerin tarafımıza iletilmesini talep ederiz.
4. Sözleşme'nin 15. Maddesi kapsamında, uzmanların eğitimi yükümlülüğü düzenlenmiştir. Bakanlığınızın, İstanbul Sözleşmesi'ne uygun olarak, uzmanların eğitimine ilişkin bir programı mevcut mudur? Bu kapsamda başta kolluk güçlerinin bağlı olduğu İç İşleri Bakanlığı olmak üzere, ilgili diğer Bakanlıklar ile işbirliği, program, resmi görüşme/yazışma yapılmış mıdır? Eğitim programı, içerik ve takvimi ile ilgili tüm ilgili idari karar, resmi yazışma, bilgi ve idari belgelerin tarafımızla paylaşılmasını talep ederiz.
5. Sözleşme'nin 19. Maddesi, taraf devletlere, şiddete maruz kalan kadın ve çocukların anladıkları dilde destek hizmetlerinin sağlanması yükümlülüğünü düzenlemiştir. Bu kapsamda, Türkiye'de başta Kürtçe, Arapça gibi dillerin yanı sıra, İngilizce, Almanca gibi daha yaygın kullanılan dillerde destek hizmetlerin sağlanması, broşürlerin hazırlanması, yasal mevzuatın bu dillerde erişiminin sağlanması, bu dillerde destek hizmet sunmaya yetkin personelin görevlendirilmesi konusunda herhangi bir çalışma, program, idari karar mevcut mudur? Bu kapsamda, ilgili diğer idari yapılar ve Bakanlıklar ile resmi yazışma/görüşme yapılmış mıdır? İlgili tüm idari karar, resmi yazışma, çalışma ve görüşlerin tarafımıza iletilmesini talep ederiz.
6. Sözleşme'nin 23. Maddesi, sığınma evi başlığını taşımaktadır. Sözleşme'nin resmi çevirinde de "Sığınma Evleri" olarak geçmektedir. İlgili iç mevzuatta, sığınaklar, sığınma evleri, "konukevi" olarak yer almaktadır. Bilindiği üzere, konukevi, Türk Dil Kurumu'nun tanımı ile "*resmî veya özel kuruluşların kendi görevlilerinin yararlanması için yaptırdığı konut, misafirhane*" dir. Bununla ilgili Bakanlığınızca, iç mevzuatın düzletilerek, konukevinin, İstanbul Sözleşmesi'ne uygun olarak sığınak olarak düzeltilmesi gerekmektedir. Bununla ilgili bir çalışma, idari bir karar mevcut mudur? İlgili belgelerin, yazışmaların tarafımızla paylaşılmasını talep ederiz.
7. Sözleşme'nin 25. Maddesi kapsamında, tecavüz kriz merkezleri ve cinsel şiddet yönlendirme merkezleri kurulması konusunda taraflara yükümlülük yüklenmiştir. Bununla ilgili Bakanlığınız 'da herhangi bir çalışma, idari karar, araştırma mevcut mudur? Bununla ilgili alanda çalışan kadın örgütleri ile işbirliğiniz olacak mıdır? Bu merkezlerin ve destek hizmetlerin spesifik olarak yapılandırılması ile ilgili tüm idari karar, resmi yazışma, çalışma ve araştırmaların tarafımızla paylaşılmasını talep ederiz.
8. Sözleşme'nin 30. Maddesi kapsamında, "Tazminat" yükümlülüğü düzenlenmiştir. İşbu yükümlülükten, tazminat yükümlülüğünün, kadına yönelik şiddet alanında, spesifik ve somut bir hukuki talep olarak düzenlendiği açıktır. Bakanlığınızın, Tazminat yükümlülüğü kapsamında herhangi bir bütçe ayırma, bütçe tahsis etme veya buna ilişkin gerekli mali planları ve programları yapmak konusunda bir çalışması

MOR ÇATI
Kadın Sığınağı Vakfı

mevcut mudur? Bununla ilgili alınması gerekli idari kararlar alınmış mıdır? Konuya ilişkin tüm idari bilgi, belge ve resmi yazışmalar ile görüşlerin tarafımıza bildirilmesini talep ederiz.

9. Sözleşmenin 32. Maddesi kapsamında, zorla gerçekleştirilen evliliklerin mağdura mali veya idari yük olmaksızın feshini, iptalini ve sonlandırılmasını sağlamak üzere gerekli hukuki ve idari tedbirlerin alınması yönünde yükümlülük düzenlenmiştir. Bu kapsamda, Bakanlığınızın bu yönde bir girişimi olacak mıdır? Zorla gerçekleştirilen evlilikler hakkında somut bilgiye sahip misiniz? Sözleşme gereğince bu evliliklerin feshi, iptali ve sonlandırılması konusunda ne tür tedbirler alınmıştır. Bu tedbirler hakkında alınmış idari bir karar mevcut mudur? Bu kararların tarafımızla paylaşılmasını talep ederiz.
10. Sözleşme'nin 37. Maddesi kapsamında, yetişkin bir bireyi veya çocuğu evlenmeye zorlayan kasıtlı davranışların suç sayılmasını sağlamak üzere hukuki veya diğer tedbirlerin alınması hakkında yükümlülük düzenlenmiştir. İşbu yükümlülük nedeni ile, bahsi geçen kasıtlı davranışların, ceza hukuku kapsamında spesifik bir suç tanımlamasının yapılması için, Bakanlığınız tarafından, Sözleşme 'ye uygun yasal uyumlaştırma çalışmaları mevcut mudur? Bu çalışmalar ne zaman başlatılmıştır? Bu yönde bir yasa tasarısı taslağı çalışması yapılmış mıdır? İlgili görüş, bilgi ve çalışmaların, idari yazışma ve kararların tarafımıza iletilmesini talep ederiz.
11. Sözleşmenin 41. Maddesi, Sözleşme kapsamında düzenlenen bazı şiddet ve suç biçimlerine yardım, yataklık ve girişimin ceza hukuku kapsamında spesifik bir suç olarak düzenlenmesini yükümlülük olarak düzenlemiştir. Bu kapsamda, Bakanlığınız tarafından başlatılan bir çalışma mevcut mudur? Sözleşme'nin bu bakımdan yasal uyumlaştırma sürecinde yapılan çalışmalar nelerdir? Bu yönde bir yasa tasarısı taslağı hazırlanmış mıdır? İlgili diğer idari birimler ile resmi yazışma ve görüşmeler yapılmış mıdır? Bakanlığınız tarafından konuya ilişkin yapılan çalışmaları, görüş ve ilgili tüm belgelerin, resmi yazışmaların ve idari kararların tarafımıza iletilmesini talep ederiz.
12. Sözleşme'nin 46. Maddesi kadına karşı işlenen suçlar kapsamında, cezaların belirlenmesi bakımından, ağırlaştırıcı sebepleri somut olarak düzenlemiştir. Bakanlığınızın bu konuda ilgili ceza yasasının, Sözleşme'ye uyumlaştırılmasını sağlamak üzere herhangi bir çalışması mevcut mudur? Bu çalışmalar ne zaman başlamıştır? Bakanlığınız tarafından ilgili idari birimler ile gerekli resmi yazışma ve görüşmeler yapılmış mıdır? Bu görüşmelerin sonuçları ne olmuştur? Konuya ilişkin tüm görüş ve bilgiler ile birlikte, çalışma, resmi yazışma ve görüşmeler ile alınan idari kararların tarafımıza iletilmesini talep ederiz.
13. Sözleşme'nin 54. Maddesi uyarınca; hukuki düzenlemenin yapılması üzerine başlatılmış bir çalışma, resmi yazışma mevcut mudur? Bununla ilgili alınan tüm karar, resmi yazışma ve çalışmaların tarafımızla yazılı olarak paylaşılmasını talep ederiz.
14. Sözleşme'nin "BÖLÜM VII – Göç ve Sığınma" başlıklı bölümü kapsamında yer alan, Madde 59, Madde 60 ve Madde 61'in uygulamaya geçirilmesi ile ilgili, usul ne olacaktır? Usul hâlihazırda mevcut olan göç ve sığınmacılıkla ilgili usul ve hukuka mı uygun olacaktır yoksa İstanbul Sözleşmesi ve kadına yönelik şiddet konusuna özel olarak yeni bir usul, yasal ve/veya idari düzenleme yapılacak mıdır? Bakanlığınızın bu konu ile ilgili bir çalışması, hazırlığı diğer Bakanlık ve/veya ilgili idari birimler ile resmi yazışması mevcut mudur? Konuya ilişkin bilginin ve ilgili tüm belgelerin ve yazışmaların tarafımıza iletilmesini talep ederiz.
15. Sözleşme'nin 65. Maddesi kapsamında kişisel veriler, Kişisel Verilerin Otomatik İşlemden Geçirilme Sürecinde Bireylerin Korunması Hakkında Sözleşme'ye atıf yapılmıştır. Buna göre, yürürlükte olan 6284 Sayılı Yasa, 6284 Sayılı Yasa'nın ikincil mevzuatı, 5 Ocak 2013 tarihli ve 28519 Sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Kadın Konukevlerinin Açılması ve İşletilmesi Hakkında Yönetmelik kapsamında verilerin

MOR ÇATI
Kadın Sığınağı Vakfı

kaydı, korunması ile ilgili hükümler bu Sözleşmelere uygun mudur? Bununla ilgili bir uyumlaştırma yapılacak mıdır? Bakanlığınızın konu ile ilgili bir hazırlığı, çalışması ve diğer Bakanlık ve idari kurumlar ile resmi yazışmaları mümkün olmuş mudur? Yürütülmesinden Bakanlığınızın sorumlu olduğu iç mevzuat bahsi geçen Sözleşmelere uygun mudur? Konu ile ilgili bilgi ve tüm belge ile resmi yazışmaların tarafımıza iletilmesini talep ederiz.

Sonuç ve Talep:

Yukarıda sorulan soruların tamamının eksiksiz olarak cevaplandırılmasını ve istenilen belgelerin tamamının eksiksiz olarak tarafımıza verilmesini, gerekirse bu aktarım için CD'ye kayıt yapılarak istediğimiz bilgi ve belgelerin tarafımıza CD şeklinde verilmesini, bu soruların cevaplandırılması için diğer kurum ve kişilerden bilgi ve belge talep ediliyorsa, bu bilgi ve belgelerin de tamamlanmasını, 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu ve 27.04.2004 tarih ve 25445 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Bilgi Edinme Hakkı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmelik gereği talep ederiz.

Saygılarımızla,

Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı

Seda Çavuşoğlu
Vakıf Başkanı
TC. Kimlik No:

Açelya Uçan Karadeniz
Başkan Yardımcısı
TC. Kimlik No: